

تأثیر شاخص‌های مالی بر مدیریت سرمایه در گردش بانکها

رضا کریمی^۱ دکتر زهرا یوسفی امین^۲

۱. کارشناس ارشد گروه حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه، تهران، ایران.

۲. استادیار گروه حسابداری واحد فیروزکوه، تهران، ایران.

چکیده:

مسئله اصلی مورد بررسی در تحقیق حاضر، بررسی تأثیر شاخص‌های مالی بر مدیریت سرمایه در گردش بانک‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. برای این منظور اثر متغیرهای دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، رشد درآمد، نوسانات جریان‌ات نقدی، هزینه‌های تحقیق و توسعه، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و رشد تولید ناخالص بر ابعاد مدیریت سرمایه در گردش بانک‌ها (وجوه نقد، حساب‌های پرداختی، حساب‌های دریافتی، دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری بانک‌ها) مورد بررسی قرار گرفت. برای آزمون سوال‌های تحقیق از اطلاعات مالی بانک‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی هفت‌ساله بین سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۷ استفاده شده است و نمونه نهایی متشکل از ۲۱ بانک (در مجموع ۱۴۷ سال-بانک) بوده که پس از اعمال محدودیت‌های موردنظر در این تحقیق انتخاب شده‌اند. پس از اندازه‌گیری متغیرهای تحقیق، از تجزیه و تحلیل رگرسیون چند متغیره برای آزمون سوال‌های تحقیق استفاده گردید. آزمون‌ها با استفاده از نرم‌افزار Eviews8 و تکنیک آماری داده‌های پانلی (اثرات ثابت) صورت پذیرفته است. یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد

همه شاخص‌های مالی بر حساب‌های پرداختی بانک‌ها تأثیر معنادار دارد.

دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، نوسانات جریان‌ات نقدی، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و تولید ناخالص داخلی بر وجوه نقد بانک‌ها؛

دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، اهرم مالی، رشد درآمد، هزینه‌های تحقیق و توسعه و تولید ناخالص داخلی بر حساب‌های دریافتی بانک‌ها؛

دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، نوسانات جریان‌ات نقدی، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و تولید ناخالص داخلی بر دارایی‌های جاری بانک‌ها و در نهایت دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، رشد درآمد، نوسانات جریان‌ات نقدی، هزینه‌های تحقیق و توسعه، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری و اهرم مالی بر بدهی‌های جاری بانک‌ها تأثیر معنادار دارند.

نوسانات جریان‌ات نقدی و هزینه‌های فروش، عمومی و اداری تأثیری بر حساب‌های دریافتی بانک‌ها ندارد.

رشد درآمد و هزینه‌های تحقیق و توسعه تأثیری بر وجوه نقد بانک‌ها و همچنین دارایی‌های جاری بانک‌ها ندارد.

تولید ناخالص داخلی تأثیری بر بدهی‌های جاری بانک‌ها ندارد.

واژگان کلیدی: شاخص‌های مالی، مدیریت سرمایه در گردش، بانک‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران.

۱. مقدمه

تجهیز و تخصیص پس‌اندازها به فعالیتهای اقتصادی مولد و کارآمد وظیفه و مأموریت اصلی بازارهای مالی شامل نظام بانکی و بازار سرمایه است. آنها باید این توانایی را داشته باشند که پس‌اندازهای پراکنده مردم را جمع کنند و بر روی فعالیتهای اقتصادی مولد متمرکز کنند. و مشکل سرمایه در گردش و نقدینگی شرکتها را که یکی از مهمترین عوامل ورشکستگی شرکتها است برطرف نمایند [۱۶]. می‌توان گفت سرمایه در گردش از جمله اصطلاحات بسیار رایج در حسابداری و مدیریت مالی است و می‌تواند نشان‌دهنده امکان نقدپذیری برای یک فرد یا یک کسب و کار باشد. بنگاه‌های اقتصادی حضور اثربخشی در عرصه اقتصادی دارند. این اثربخشی به لحاظ مالی با دو شاخص قدرت نقدینگی و سودآوری تعیین می‌شود. سودآوری نشانه سلامت بنگاه و قدرت نقدینگی علامت ادامه حیات بنگاه اقتصادی است [۲۵]. اگر شرکتی سودآور نباشد، بیمار است، ولی اگر نقدینگی نداشته باشد، بقای آن در خطر است. گرچه هر دو این عوامل بااهمیت هستند، ولی نقدینگی از اهمیت بیشتری برخوردار است. در این میان سرمایه در گردش به طور کلی در همه سازمان‌ها و به خصوص در سازمان‌های با اندازه ای کوچک‌تر، بخش عظیمی از سرمایه سازمان را به خود اختصاص داده و مدیریت آن بر اساس مکانیزم مدیریت عناصر زنجیره تأمین نیز از اهمیت به سزایی برخوردار است [۱]. سرمایه در گردش یک شرکت مجموعه مبالغی است که در دارایی‌های جاری سرمایه‌گذاری می‌شود بنابراین مدیریت سرمایه در گردش عبارت است از تعیین حجم و ترکیب منابع و مصارف سرمایه در گردش به نحوی که ثروت سهامداران افزایش یابد مدیریت سرمایه در گردش از مهم‌ترین بخش‌ها در سازمان است که مدیریت دارایی‌های جاری را در فعالیت‌های روزانه عهده‌دار است. در اصول این بخش از مدیریت، بر وجوه نقد، اوراق بهادار، حساب‌های دریافتی و موجودی کالا تأکید دارد. ایجاد تعادل در این حساب‌ها بسیار حساس است، به طوری که با هرگونه تغییر در عوامل محیطی سازمان، هر یک از این حساب‌ها سریعاً تحت تأثیر قرار می‌گیرند. بنابراین سرمایه در گردش باید از طریق برنامه‌ریزی میان‌مدت امکان ایجاد تعادل، در مقابل تغییرهای عوامل محیطی را پیش‌بینی کند [۳].

صنعت بانکداری در جایگاه مهمترین نهاد اقتصادی، پولی و مالی کشور با چالش‌های متعددی از جمله ریسک روبه‌رو است. ریسک بانکی تحت تأثیر توسعه بازارهای مالی و چرخه‌های تجاری است بانک‌ها با توجه به ساختار مالکیت خود اهداف خاصی را در اعطای اعتبارات دنبال می‌کنند [۲]. بانک‌ها این توانایی را

دارند که پس اندازه‌های کوچک را به سرمایه‌های انباشت شده تبدیل کنند [۱۷]. آنها با دسترسی به سطح گسترده‌ای از ابزارهای خدماتی، پس اندازه‌های افراد جامعه را جمع‌آوری و به گردش درمی‌آورند، به گونه‌ای که با هدایت صحیح، جریان پس اندازه‌ها را از بخش‌های دارای بازدهی و رشد پایین به بخش‌های دارای رشد بالاتر در جهت افزایش ثروت جامعه حرکت می‌دهند [۱۳].

لذا با توجه به ادبیات پژوهش و تحقیق‌های صورت گرفته می‌توان اینگونه نتیجه‌گیری نمود که شاخص‌های مالی می‌تواند مدیریت سرمایه در گردش بانکها را دستخوش تغییر قرار دهد. همچنین یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که شاخص‌های مالی دارای اثر معناداری بر وجوه نقد، حساب‌های پرداختی، حساب‌های دریافتی، دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری بانک‌ها می‌باشد.

۲. بیان مساله

در سال‌های اخیر موسسات مالی مخصوصاً صنایع بانکداری یک محیط پویا و رقابتی را تجربه کرده‌اند. رشد درمقیاس وسیع، بانک‌ها را به رقابت برای حفظ عملکرد مالی ترغیب می‌کند. صنعت بانکداری یکی از صنایع دانش بنیان است و مدیران بانک‌ها با استفاده از منابع انسانی و منابع مالی و فیزیکی که در اختیار دارند درصد افزایش سودآوری و رسیدن به اهداف تعیین شده می‌باشند. سرمایه، اعم از سرمایه مالی و انسانی، عموماً منبع اصلی و پایه در فرایند ایجاد ارزش به شمار می‌آید [۲۲]. در بررسی عملکرد موسسات مالی و از جمله بانک‌ها، یکی از عوامل مهم در تعیین موفقیت، مقوله سودآوری است. در این بین سرمایه در گردش و مدیریت آن نقش بسیار مهمی در سودآوری صنعت بانکداری دارد. طرح و توسعه کامل مدیریت سرمایه در گردش می‌تواند سهم مؤثری در به وجود آمدن سودآوری و ارزش شرکت‌ها در بازار داشته باشد. سرمایه در گردش بخش عظیمی از سرمایه سازمان را به خود اختصاص داده و مدیریت آن از اهمیت بسزایی برخوردار است [۱۵]. زیرا دارایی‌ها و بدهی‌های جاری در برگیرنده اقلامی هستند که مستقیماً در چرخه عملیاتی شرکت ایفای نقش می‌کنند. اصطلاح سرمایه در گردش به دارایی‌های جاری شرکت شامل موجودی کالا و بدهی‌های جاری آن، اطلاق می‌شود [۱۴]. مدیریت سرمایه در گردش در واقع یک استراتژی حسابداری مدیریت است که تمرکز آن بر روی تأمین سطوح موردنیاز برای اجزای سرمایه در گردش شامل دارایی‌ها و بدهی‌های جاری است. شرکت‌ها در بدو تأسیس با سرمایه گذاری ثابت تشکیل می‌شوند، اما شروع و ادامه عملیات آن‌ها بدون داشتن سرمایه در گردش امکان پذیر نیست [۸].

مبالغی که واحدهای تجاری در دارایی‌های جاری نگهداری می‌کنند را می‌توان با عنوان سرمایه در گردش شناخت و مبلغی که عموماً به نام سرمایه در گردش معروف شده، ناشی از تفاوت بین دارایی‌ها و بدهی‌های جاری است. مدیریت سرمایه در گردش ادامه فعالیت شرکت را تضمین می‌کند و با دریافت و پرداخت وجه نقد شناسایی می‌شود. مدیریت سرمایه در گردش تضمین می‌کند که یک شرکت جریان پول نقد کافی برای پرداخت بدهی‌های کوتاه مدت و هزینه‌های عملیاتی خود در اختیار دارد [۹]. پیاده‌سازی یک سیستم مدیریت سرمایه در گردش یک راه عالی برای بسیاری از شرکت‌هاست تا درآمدهای خود را افزایش دهند. دو جنبه اصلی مدیریت سرمایه در گردش، تجزیه و تحلیل نسبت سرمایه در گردش و مدیریت اجزای جداگانه تشکیل‌دهنده سرمایه در گردش است [۱۰]. چند نسبت عملکرد کلیدی سیستم سرمایه در گردش شامل نسبت سرمایه در گردش، گردش موجودی و نسبت وصول است. تحلیل نسبت‌های مالی باعث می‌شود تا مدیریت حوزه‌هایی را که نیاز به تمرکز بیشتری دارند نظیر مدیریت موجودی‌ها، مدیریت وجه نقد و مدیریت حساب‌های دریافتی و پرداختی را شناسایی کند. در واقع سرمایه گذاری در سرمایه در گردش، به طور مشخص با ایجاد توازن بین سودآوری و ریسک در ارتباط است؛ زیرا معمولاً تصمیماتی که سودآوری را افزایش می‌دهند، به افزایش ریسک منجر می‌شوند و در مقابل، تصمیماتی که کاهش ریسک را در پی دارند، منجر به کاهش سودآوری بالقوه خواهند شد [۲۳]. توانایی خلق ارزش از طریق مدیریت بهینه سرمایه در گردش و اثر آن بر ارزش شرکت، باعث شده است تا مدیران توجه ویژه‌ای به مبالغ سرمایه گذاری شده در سرمایه در گردش داشته باشند و انرژی زیاد و زمان طولانی را برای اداره صحیح آن صرف کنند. از این رو تصمیم‌گیری درباره ترکیب و مبلغ دارایی و بدهی‌های جاری، یکی از موضوعات مهم مدیریت مالی با عنوان مدیریت سرمایه در گردش است [۱۲].

نظام بانکی یکی از بخش‌های مهم اقتصادی است بانک‌ها با سازمان‌دهی منابع مازاد نقدی مردم و تجهیز و هدایت پس اندازه‌ها و سپرده‌های آن‌ها به اشخاص حقیقی و حقوقی که با کمبود وجوه نقد مواجه‌اند نقشی مهم در رشد اقتصادی، رشد تولید، سرمایه‌گذاری و اشتغال به عهده دارند و مبادلات تجاری و بازرگانی را تسهیل می‌کنند. هر قدر نظام بانکی پیشرفته‌تر عمل کند بازارهای مالی توسعه می‌یابند و در نتیجه رشد اقتصادی را موجب می‌شوند [۷]. می‌توان گفت سیستم مالی یکی از مهم‌ترین اجزای هر اقتصادی شمرده می‌شود [۲۶]. سیستم مالی شامل شبکه‌ای از بازارهای مالی، مؤسسات، شرکت‌های تجاری و تولیدی، خانوارها و دولت هستند که در آن سیستم مشارکت دارند و عملیات آن سیستم را تنظیم می‌کنند. مؤسسات مالی و پولی به عنوان واسطه به مردم و شرکت‌ها خدمات ارائه می‌دهند. در این جهت، حجم اعتبارات بانکی از جمله متغیرهایی است که در دو دهه‌ی گذشته از رشد قابل توجهی برخوردار شده است [۲۱]. میزان تسهیلات و اعتبار قابل ارائه از سوی بانک‌ها، فارغ از نوع ساختار رقابتی که بانک در آن مشغول به فعالیت هستند، به ویژگی‌های درونی بانک برمی‌گردد؛ از جمله‌ی مهم‌ترین این ویژگی‌ها وابستگی بانک‌ها به ثروت خالص حقوق صاحبان سهام است. بر همین مبنا، اگر تغییرات شوک‌مانندی به ثروت بانک‌ها وارد آید، بی‌درنگ بر میزان اعتبارات قابل ارائه اثر خواهد گذاشت و به تبع آن بر روی رشد آن‌ها اثر منفی خواهد گذاشت [۱۹]. بانک‌ها در دوگونه فعالیت برای اعطای اعتبارات شرکت می‌کنند: یکی بر مبنای ارتباط^۱ و دیگری بر مبنای تراکنش^۲. در وام‌دهی بر مبنای ارتباط، بانک مبادرت به تولید و کسب مهارت و اطلاعات مربوط به زیربخش صنعت مورد علاقه و سپس ایجاد رابطه با بنگاه‌های متقاضی تسهیلات

می‌کند. این روش برای بانک تولید هزینه می‌کند؛ اما در ازای این هزینه امکان استفاده از اطلاعاتی که طی مسیر ایجاد شده است، برای سیستم مهیا می‌شود [۴]. بنابراین با توجه به موارد مطرح شده فوق پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سوال است که: شاخص‌های مالی تأثیرگذار بر مدیریت سرمایه در گردش بانکها کدامند؟

۳. پیشینه داخلی

جمور (۱۳۹۸)، در تحقیقی به بررسی تأثیر اعتبار بانکی بر دارایی‌های جاری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداخته است. تحقیق از لحاظ هدف از نوع کاربردی و از لحاظ نحوه اجرا توصیفی همبستگی است. این موضوع در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ بررسی شد. یافته‌ها نشان داد که بین اعتبار بانکی و دارایی‌های جاری رابطه منفی معناداری وجود دارد. شرکت‌هایی که دارایی جاری بیشتری دارند تسهیلات کمتری از بانک‌ها دریافت می‌کنند.

رفیعی و محمد پور (۱۳۹۸)، در تحقیقی به بررسی تأثیر ریسک‌های نقدینگی و اعتباری بانکی بر درماندگی مالی بانک‌های خصوصی پرداختند. یکی از مولفه‌های اصلی نظام مالی و نیز از مهم‌ترین عوامل رشد اقتصادی کشور رشد صنعت بانکداری است. وجود تنوع ریسک‌ها در عملیات بانکداری نه تنها سودآوری بانک‌ها را تهدید می‌کند، بلکه این تهدیدها به شکل زیان‌دهی، بحران و در نهایت درماندگی مالی، نمایان می‌شود. هدف این پژوهش بررسی تأثیر ریسک‌های نقدینگی و اعتباری بانکی بر درماندگی مالی بانک‌های خصوصی ایران است. پژوهش از جهت هدف کاربردی، از لحاظ روش جمع‌آوری داده‌ها از نوع کمی و از نظر روش، همبستگی محسوب می‌شود. جامعه‌ی آماری شامل ۱۴ بانک خصوصی ایران طی سال‌های ۱۳۹۲-۱۳۹۶ است. اطلاعات و داده‌های مورد نیاز، با مراجعه به کتابخانه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و گزارش‌های سالانه گردآوری شده است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش داده‌های ترکیبی بوسیله نرم افزار Eviews استفاده گردید. نتایج حاصل از برآورد مدل پژوهش به روش اثرات تصادفی نشان می‌دهد که ریسک اعتباری (نسبت ذخیره مطالبات به تسهیلات) بر ریسک درماندگی بانک‌ها تأثیر مستقیم و معنی‌دار دارد.

شعبانی (۱۳۹۸)، در تحقیقی به بررسی رابطه بین مدیریت سرمایه در گردش بر سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج این تحقیق حاکی از این بود که بین سودآوری شرکت‌ها با مدیریت سرمایه در گردش، دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری رابطه مثبت معناداری وجود دارد. به عبارتی مدیران می‌توانند با افزایش سرمایه در گردش و اجزای آن (دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری) در حد معقول سودآوری شرکت‌هایشان را افزایش دهند.

ساعتیان و همکاران (۱۳۹۸)، در تحقیقی به بررسی تأثیر سیاست‌های پولی بر ریسک‌پذیری اعتباری در نظام بانکی ایران پرداختند. سیاست‌های بکار گرفته شده توسط بانک مرکزی در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه در دوران گذار مالی همواره با این پرسش مواجه بوده است که آیا سیاست‌های پولی مداخله جویانه بانک مرکزی و به عبارت دیگر سرکوب مالی باعث کاهش ریسک بانکی می‌شود هدف این مطالعه این است که اثر دراز مدت سیاست‌های پولی بانک مرکزی تحت شرایط سرکوب مالی را بر میزان ریسک‌پذیری در بخش‌های بانکی ایران مشخص نماید. این مطالعه با روش خود رگرسیون با وقفه توزیعی (ARDL) در بازه زمانی سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۷ انجام شده است. یافته‌های پژوهشی نشان داده است سیاست تعیین سقف نرخ بهره و اعمال محدودیت بر نسبت ذخیره قانونی، ریسک اعتباری را کاهش داده است. اگرچه مطابق یافته‌های این مطالعه، تخصیص نامناسب منابع ریسک اعتباری را افزایش داده است اما افزایش دوره‌ای نرخ ارز برای شرکت‌های تابع بانکها درآمدزا بوده است و از این طریق تا حدی اثر وام‌های ریسکی در نظام بانکی ایران خنثی شده است. بطور کلی بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان اینگونه استنباط کرد که سیاست سرکوب مالی، ریسک اعتباری را در نظام بانکی ایران کاهش داده است.

اسدی اسدآباد و چتاک اوغلی (۱۳۹۷)، در تحقیقی به بررسی تأثیر سرمایه در گردش بر سودآوری بانک صادرات ایران پرداختند. در سال‌های اخیر موسسات مالی مخصوصاً صنایع بانکداری یک محیط پویا و رقابتی را تجربه کرده‌اند. رشد در مقیاس وسیع بانک‌ها رابه‌قابلیت برای حفظ عملکرد مالی ترغیب می‌کند. صنعت بانکداری یکی از صنایع دانش بنیان است و مدیران بانک‌ها با استفاده از منابع انسانی و منابع مالی و فیزیکی که در اختیار دارند درصد افزایش سودآوری و رسیدن به اهداف تعیین شده می‌باشند. سرمایه، اعم از سرمایه مالی و انسانی، عموماً منبع اصلی و پایه در فرایند ایجاد ارزش به شمار می‌آید. در بررسی عملکرد موسسات مالی و از جمله بانک‌ها، یکی از عوامل مهم در تعیین موفقیت، مقوله سودآوری است. در این بین سرمایه در گردش و مدیریت آن نقش بسیار مهمی در سودآوری صنعت بانکداری دارد. با توجه به اهمیت این موضوع، تأثیر سرمایه در گردش بر سودآوری بانک صادرات طی دوره ۱۳۸۵-۹۳، با استفاده از الگوی خود بازگشت با وقفه‌های توزیعی (ARDL) مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج تحقیق بیانگر آن است در بلندمدت رابطه مثبت و معنادار بین نسبت بدهی کل به دارایی خالص کل (TDA) بعنوان مهم‌ترین جزء سرمایه در گردش بانک و سودآوری بانک (Profit) وجود دارد. در حالیکه در کوتاه مدت این رابطه معکوس می‌باشد. همچنین نتایج تحقیق نشان داد با انحراف از روند بلندمدت در هر دوره ۶۶ درصد نوسانات تعدیل می‌شود. نتایج آزمون علیت گرنجر نیز بیانگر رابطه دوطرفه بین سودآوری و نسبت بدهی کل به دارایی خالص کل می‌باشد.

رستگار مقدم و همکاران (۱۳۹۷)، در تحقیقی به بررسی ارتباط بین مدیریت سرمایه در گردش و عملکرد عملیاتی پرداخته است. در این تحقیق جهت کشف روابط بین متغیرهای تحقیق، از تکنیک‌های رگرسیون و همبستگی استفاده شده است. نتایج به دست آمده بیانگر ارتباطی غیرخطی بین مدیریت سرمایه در گردش و عملکرد عملیاتی شرکت وجود دارد لذا حاکی از آن است که مدیریت کارای سرمایه در گردش و اجزای آن توسط شرکت‌ها تاثیر با اهمیتی بر سودآوری شرکت‌ها دارد.

۴. پیشینه خارجی

پرتوی و ماتوسک^۱ (۲۰۱۸)، در تحقیقی به بررسی کارایی بانک‌ها و وام‌های غیرکارکردی در بانک‌های ترکیه‌ای در دوره زمانی بین سال‌های ۲۰۰۲ الی ۲۰۱۷ پرداختند. نتایج حاصل از بررسی بانک‌ها نشان داد وام‌های غیرکارکردی دارای اثر منفی و معناداری بر کارایی فنی است. همچنین، سطح کارایی بانک‌ها بسته به ساختارهای مالکیتی می‌باشد.

چن و همکاران (۲۰۱۸) در تحقیقی به بررسی تاثیر اعتبارات بانکی بر مدیریت سرمایه در گردش پرداختند. برای این منظور آن‌ها بانک‌های فعال در بورس اوراق بهادار ایالات متحده آمریکا را در دوره زمانی بین سال‌های ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۶ مورد بررسی قرار دادند. برای اندازه‌گیری مدیریت سرمایه در گردش از شاخص‌های مختلفی (همانند وجوه نقد، موجودی‌ها، حساب‌های پرداختی، حساب‌های دریافتی، دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری) در این مطالعه استفاده شد که نتایج به دست آمده نشان داد که در مجموع اعتبارات بانک دارای اثر معناداری بر مدیریت سرمایه در گردش بانک‌ها می‌باشد.

سویکان و اولاک^۲ (۲۰۱۶)، در تحقیقی رابطه غیرخطی سرمایه در گردش و عملکرد را در بورس اوراق بهادار استامبول آزمودند. نمونه مورد بررسی این تحقیق شامل شرکت‌های غیرمالی و دوره زمانی آن ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۴ است. آن‌ها جهت آزمون رابطه فوق از روش گشتاورهای تعمیم یافته استفاده کرده و رابطه غیرخطی NTC و عملکرد شرکت را تأیید می‌نمایند. بدین مفهوم که سرمایه در گردش حائز سطح بهینه‌ای است که ارزش شرکت را بیشینه می‌سازد.

خان و همکاران (۲۰۱۶)، در تحقیقی رابطه مدیریت سرمایه در گردش، محدودیت مالی و عملکرد شرکت‌های پاکستانی را در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۴ بررسی کردند. نتایج پژوهش نشان داد شرکت‌هایی که با محدودیت مالی بیشتری مواجه هستند، چرخه تجاری خالص کمتری دارند. به علاوه نتایج نشان‌دهنده رابطه معکوس بین سرمایه‌گذاری در گردش و عملکرد شرکت‌ها بود. نتایج نشان داد مدیران سعی می‌کنند سطح مطلوبی از سرمایه در گردش را برای بهینه‌کردن عملکرد شرکت حفظ کنند؛ به گونه‌ای که سرمایه‌گذاری در گردش بالاتر از نقطه بهینه، در سودآوری شرکت، تأثیر منفی دارد.

مون و همکاران (۲۰۱۵) در تحقیقی به بررسی سرمایه در گردش، نگهداشت وجه نقد و سودآوری رستوران‌ها پرداختند. در این مطالعه آن‌ها به بررسی تاثیر سرمایه در گردش رستوران‌ها بر سودآوری آن‌ها پرداختند. بیشتر اینکه آن‌ها، به بررسی سطح وجه نقد شرکت بر ارتباط بین سرمایه در گردش و سودآوری مبادرت ورزیدند. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد ارتباط یو شکلی بین سرمایه در گردش و سودآوری وجود دارد که دلالت بر وجود سطح بهینه‌ای از سرمایه در گردش برای رستوران‌ها دارد.

۵. مدل و سوال‌های تحقیق

با توجه به اینکه تحقیق حاضر به دنبال «تاثیر شاخص‌های مالی بر مدیریت سرمایه در گردش بانک‌ها» می‌باشد، می‌توان مدل رگرسیونی و سوال‌های تحقیق حاضر را به صورت زیر ارائه نمود:

(۱)

$$CASH_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$$

(۲)

$$PAY_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$$

(۳)

¹ Partovi & Matteus

² Chen

³ Soykan & ulucak

⁴ Mun et al.

$$REC_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it} \quad (4)$$

$$CA_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it} \quad (5)$$

$$CD_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$$

۶. سوالات تحقیق

- شاخص های مالی اثرگذار بر وجوه نقد بانک‌ها کدامند؟
- شاخص های مالی اثرگذار بر حساب‌های پرداختی بانک‌ها کدامند؟
- شاخص های مالی اثرگذار بر حساب‌های دریافتی بانک‌ها کدامند؟
- شاخص های مالی اثرگذار بر دارایی‌های جاری بانک‌ها کدامند؟
- شاخص های مالی اثرگذار بر بدهی‌های جاری بانک‌ها کدامند؟

جدول (۱): متغیرهای تحقیق

متغیر	نماد	نقش	نحوه محاسبه
وجوه نقد	CASH	وابسته	برابر است با نسبت وجوه نقد و سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت به کل دارایی‌های بانک در پایان سال مالی
حساب‌های پرداختی	PAY	وابسته	برابر است با نسبت حساب‌های پرداختی به کل بدهی‌های بانک در پایان سال مالی
حساب‌های دریافتی	REC	وابسته	برابر است با نسبت حساب‌های دریافتی به کل دارایی‌های بانک در پایان سال مالی
دارایی‌های جاری	CA	وابسته	برابر است با نسبت دارایی‌های جاری به کل دارایی‌های بانک در پایان سال مالی.
بدهی‌های جاری	CD	وابسته	برابر است با نسبت بدهی‌های جاری به کل بدهی‌های بانک در پایان سال مالی.
دارایی‌های مشهود	TANG	مستقل	برابر است با نسبت دارایی‌های مشهود به کل دارایی‌های بانک در پایان سال مالی.
حاشیه سود	PM	مستقل	برابر است با نسبت سود عملیاتی قبل از کسر استهلاک به کل دارایی‌های اول دوره بانک در پایان سال مالی.
رشد درآمد	SG	مستقل	برابر است با نسبت تغییرات در درآمد بانک (نسبت به اول دوره) به کل درآمد اول دوره بانک در پایان سال مالی.
نوسانات جریان نقدی	CFV	مستقل	برابر است با انحراف معیار جریان نقدی عملیاتی به کل دارایی‌های بانک در طول سه سال گذشته.
هزینه‌های تحقیق و توسعه	RD	مستقل	برابر است با نسبت هزینه‌های تحقیق و توسعه به کل درآمدهای بانک در پایان سال مالی.
هزینه‌های فروش، عمومی و اداری	SGA	مستقل	برابر است با نسبت هزینه‌های فروش، عمومی و اداری به کل درآمدهای بانک در پایان سال مالی.
اهرم مالی	LEV	مستقل	برابر است با نسبت کل بدهی‌ها به کل دارایی‌های بانک در پایان سال مالی.
رشد تولید ناخالص داخلی	GDP	مستقل	برابر است با تغییرات در تولید ناخالص داخلی کشور (نسبت به اول دوره)، به کل تولید ناخالص داخلی کشور در دوره جاری.

۷. روش‌شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف، یک تحقیق کاربردی می‌باشد. پژوهش حاضر از نظر گردآوری داده‌ها و اطلاعات و روش تجزیه و تحلیل یک تحقیق توصیفی و غیرآزمایشی می‌باشد که سعی پژوهشگر بر این است تا یک مسئله و پرسش واقعی که در عمل وجود دارد طی یک فرایند تحقیق پاسخ دهد و در ضمن هیچ‌گونه تغییری بر روی متغیرهای مستقل انجام نشده است؛ این‌رو برحسب نحوه گردآوری داده‌ها طرح پژوهش جزو پژوهش‌های توصیفی-پس رویدادی طبقه‌بندی می‌شود.

۱.۷. جامعه و نمونه آماری

جامعه مطالعاتی تحقیق شامل کلیه بانک‌های پذیرفته‌شده در سازمان بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۹۱ هجری شمسی تا پایان سال ۱۳۹۷ هجری شمسی می‌باشد، که تمامی شرایط زیر را دارا باشند:

- ۱- اطلاعات کامل هریک از بانک‌های مورد مطالعه طی قلمرو زمانی تحقیق موجود باشد.
- ۲- بانک‌ها در طول دوره تحقیق تغییر سال مالی نداشته باشند.
- ۳- پایان سال مالی بانک‌های مورد مطالعه ۲۹ اسفندماه باشد.
- ۴- توقف معاملاتی ۶ ماهه نداشته باشند.

جدول (۲): نمونه‌گیری به روش غربالگری

۲۴		تعداد بانک‌هایی که تا سال ۱۳۹۷ در بورس حضور داشتند
	(۲)	تعداد بانک‌های که قبل از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷ از بورس حذف یا وارد فرابورس شدند
	(۰)	تعداد بانک‌هایی که پایان سال مالی آنها منتهی به ۱۲/۲۹ نبوده است
	(۰)	تعداد بانک‌هایی که طی بازه ۱۳۹۱-۱۳۹۷ تغییر سال مالی داده اند
۲۱	(۱)	تعداد بانک‌هایی که اطلاعات مورد نیاز تحقیق آنها در بازه زمانی در دسترس نبوده است یا ناقص بوده است

۲.۷. ابزار گردآوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها

جهت جمع آوری داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش از منابع موجود و معتبر استفاده شده است. در این پژوهش داده‌های اولیه با استفاده از متن صورت های مالی، یادداشت های همراه آن ها، اطلاعات موجود در نرم افزار اطلاعاتی ره آورد نوین و بانک اطلاعاتی سازمان بورس اوراق بهادار استخراج شده است. و سایت اینترنتی مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی- سازمان بورس اوراق بهادار (وب سایت www.rdis.ir) و سایت کدال (وب سایت www.codal.ir) مراجعه خواهد شد. اطلاعات مربوط به مبانی نظری و تئوریک تحقیق، به صورت کتابخانه ای و با استفاده از کتب و مقالات فارسی و انگلیسی جمع آوری شده است. همچنین جهت آزمون سوال ها و در نهایت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار Excel جهت طبقه بندی و محاسبه متغیرها استفاده گردید و در نهایت اطلاعات حاصل با استفاده از نرم افزار اقتصاد سنجی Eviews8 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

۸- یافته ها و تحلیل

۱.۸. یافته‌های مربوط به آماره های توصیفی متغیرها

جدول شماره ۳، آماره‌های توصیفی متغیرهای تحقیق در طی دوره موردبررسی را نشان می‌دهد. این پارامترها شامل اطلاعات مربوط به شاخص های مرکزی نظیر میانگین، میانه، حداقل و حداکثر و همچنین اطلاعات مربوط به شاخص پراکندگی انحراف معیار متغیرها می‌باشد. تعداد کل بانک‌های بررسی ۱۴۷ سال-بانک می‌باشد که شامل تعداد ۲۱ بانک در دوره زمانی هفت‌ساله بین سال های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۷ است.

جدول(۳): آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	نماد	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف معیار
وجوه نقد	CASH	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
حساب‌ها ی پرداختنی	PAY	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
حساب‌ها ی دریافتنی	REC	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
دارایی‌های جاری	CA	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
بدهی‌های جاری	CD	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
دارایی‌های مشهود	TAN G	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
حاشیه سود	PM	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
رشد درآمد	SG	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱
نوسانات چریانات نقدی	CFV	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱	۱۱۱۱۱۱

RD	هزینه‌های تحقیق و توسعه	—	—	—	—
SGA	هزینه‌های فروش، عمومی و اداری	—	—	—	—
LEV	اهرم مالی	—	—	—	—
GDP	رشد تولید ناخالص داخلی	—	—	—	—

نتایج به‌دست‌آمده در بخش آمار توصیفی نشان می‌دهد که میانگین وجوه نقد و سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت بانک‌ها بیش از ۹ درصد کل دارایی‌های آنها می‌باشد که بالاترین مقدار به‌دست‌آمده بیش از ۴۵ درصد است. همچنین، یافته‌های دیگر مربوط به متغیرهای وابسته نشان می‌دهد که به‌طور متوسط بانک‌های نمونه در دوره بررسی ۱۳ درصد کل دارایی‌های خود حساب‌های پرداختی و ۳۱ درصد آن حساب‌های دریافتی داشته‌اند. ضمن اینکه دارایی‌های جاری بانک‌ها ۷۴ درصد کل دارایی‌ها و بدهی‌های جاری آنها ۴۷ درصد کل دارایی‌های بانک‌های نمونه می‌باشد. همچنین، یافته‌های مربوط به متغیرهای مالی نشان می‌دهد که دارایی‌های مشهود بانک‌ها به‌طور متوسط بیش از ۲۰ درصد کل دارایی‌های آنهاست و حاشیه سود عملیاتی قبل از کسر استهلاک ۱۹ درصد کل دارایی‌های اول دوره به‌دست‌آمده است. این متغیر در بالاترین مقدار به بیش از ۵۴ درصد و پایین‌ترین آن زیان عملیاتی دو درصدی را نشان می‌دهد. رشد درآمد بانک‌ها نسبت به اول دوره افزایش ۱۹ درصدی را نشان می‌دهد که بالاترین رشد درآمدی ۵۹ درصد و پایین‌ترین آن کاهش درآمد ۳۸ درصدی نسبت به اول دوره را نشان می‌دهد. نوسانات جریان‌ات نقدی بانک‌ها ۶ درصد می‌باشد و هزینه‌های تحقیق و توسعه تنها ۰/۰۰۸ کل درآمدهای بانک‌ها را تشکیل می‌دهد. این نشان از عدم توجه بالای بانک‌ها به این بخش دارد. هزینه‌های فروش، عمومی و اداری بانک‌ها به‌طور متوسط ۸ درصد کل درآمدهای بانک‌ها می‌باشد و اهرم مالی نشان می‌دهد که بدهی‌های بانک‌ها بیش از ۵۲ درصد کل دارایی‌های بانک‌ها بوده است. بالاترین مقدار به‌دست‌آمده برای این متغیر نیز ۹۳ درصد بوده و نشان از ریسک بالای بانک دارد. درنهایت، رشد تولید ناخالص داخلی کشور در دوره بررسی کاهش ۲ درصدی نسبت به سال قبل را نشان می‌دهد که بالاترین آن افزایش ۸ درصدی و پایین‌ترین آن کاهش ۲۱ درصدی می‌باشد. به این ترتیب داریم:

۲.۸. یافته‌های مربوط به آزمون مانایی

با توجه به خروجی SPSS مندرج در جدول شماره (۴)، از آنجایی که در کلیه متغیرها، سطح معناداری در آزمون ریشه واحد کوچک‌تر از ۰/۰۵ است لذا تمامی متغیرها مانا هستند. این بدان معنی است که میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان و کوواریانس متغیرها بین سال‌های مختلف ثابت بوده است. در نتیجه استفاده از این متغیرها در مدل باعث به وجود آمدن رگرسیون کاذب نمی‌شود.

جدول (۴): نتایج آزمون مانایی متغیرها

متغیر	نماد	آماره آزمون	سطح معناداری
وجوه نقد	CASH	—	—
حساب‌های پرداختی	PAY	—	—
حساب‌های دریافتی	REC	—	—
دارایی‌های جاری	CA	—	—
بدهی‌های جاری	CD	—	—
دارایی‌های مشهود	TANG	—	—
حاشیه سود	PM	—	—
رشد درآمد	SG	—	—
نوسانات جریان‌ات نقدی	CFV	—	—
هزینه‌های تحقیق و توسعه	RD	—	—
هزینه‌های فروش، عمومی و اداری	SGA	—	—

	—	LEV	اهرم مالی
--	---	-----	-----------

۳.۸. یافته‌های مربوط به ضریب همبستگی

ضریب همبستگی به منظور تعیین میزان رابطه، نوع و جهت رابطه‌ی بین دو متغیر فاصله‌ای یا نسبی و یا یک متغیر فاصله‌ای و یک متغیر نسبی به کار برده می‌شود. در واقع این ضریب، متناظر پارامتری ضریب همبستگی اسپیرمن می‌باشد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون در جدول (۵) ارائه شد. همان گونه که مشاهده می‌شود در برخی موارد همبستگی معنی داری وجود دارد. هم چنین، در برخی موارد اندک بین متغیرهای زوجی همبستگی معنی داری قابل مشاهده است؛ اما این همبستگی‌ها قوی نیستند و ایجاد هم خطی نمی‌کنند. به عبارت بهتر در ادامه تحلیل‌ها از نظر بررسی روابط بین متغیرها مشکل محتوایی وجود ندارد؛ زیرا اگر همبستگی قوی بین متغیرهای توضیحی مدل وجود داشته باشد، منجر به بروز هم خطی شده و بررسی روابط در چنین حالتی نادرست خواهد بود.

جدول (۵) نتایج آزمون ضریب همبستگی

	CASH	PAY	REC	CA	CD	TANG	PM	SG	CFV	RD	SGA	LEV	GDP
CA SH	—												
PA Y	—	—											
	—												
RE C	—	—	—										
	—	—											
CA	—	—	—	—									
	—	—											
CD	—	—	—	—	—								
	—												
TA N G	—	—	—			—							
	—	—											
P M	—	—	—	—	—	—	—						
	—	—	—	—	—	—	—						
SG	—	—		—			—	—					

	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
CF V	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
RD	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
SG A	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
LE V	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
G DP	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر
	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر

با توجه به نتایج به دست آمده برای سطوح معناداری و ضرایب همبستگی، می توان مشاهده کرد که بسیاری از متغیرها دارای همبستگی معناداری نمی باشند و یا در صورتی که دارای همبستگی هستند، ضریب به دست آمده چندان قوی نمی باشد که نشان از عدم وجود هم خطی بین متغیرهای پژوهش دارد.

۹. نتایج تخمین مدل رگرسیونی اول

۱.۹. آزمون چاو و هاسمن

پیش از تخمین مدل رگرسیونی اول تحقیق، آزمون های تشخیصی به منظور تعیین معناداری اثرات مقطعی مدل انجام شده است. جدول (۶) یافته های مربوط به این آزمون ها را نشان می دهد.

جدول (۶): نتایج آزمون های چاو و هاسمن

آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه
-------	-------------	------------	--------------	-------

چاو (F لیمر)	—	—	پانلی (تابلویی)
هاسمن	—	—	اثرات ثابت

۲.۹. آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

جهت تشخیص وجود خودهمبستگی بین باقیمانده‌ها از آزمون دوربین-واتسون (DW) استفاده شده است. با توجه به اینکه آماره آزمون دوربین-واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ می‌باشد، می‌توان عدم وجود خودهمبستگی بین اجزای خطای مدل را تأیید کرد. هم‌چنین، برای بررسی عدم همسانی واریانس اجزای خطای مدل رگرسیونی از آزمون بروش-پاگان استفاده شده است. با توجه به اینکه سطح معناداری این آزمون بیشتر از ۵ درصد باشد، فرض صفر مبنی بر همسانی واریانس پذیرفته می‌شود و الگو دارای ناهمسانی واریانس بین مقاطع نمی‌باشد. خلاصه یافته‌های مربوط به آزمون‌های دوربین-واتسون و بروش-پاگان در جدول (۷) آمده است:

جدول (۷) نتایج آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

سطح معناداری	آماره آزمون	آزمون
-	۰	دوربین-واتسون
۰	۰	بروش-پاگان

۳.۹. تخمین مدل رگرسیونی اول

جدول (۸) تخمین مدل رگرسیونی اول را نشان می‌دهد. نتایج به‌دست‌آمده برای مدل رگرسیونی پژوهش نشان می‌دهد مقدار ضریب تعیین تعدیل‌شده برابر ۰/۶۹ می‌باشد و بدین معنی می‌باشد که قدرت توضیح دهنده و برازش مدل در سطح خوبی قرار دارد. مقدار آماره F برابر ۱۰/۳۵ و مقدار احتمال آن نیز برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد و از آنجایی که مقدار احتمال آن کمتر از ۰/۰۵ است، لذا معنی‌داری مدل تأیید می‌شود. در نهایت هم‌چنین، با توجه به اینکه مقدار تورم واریانس کمتر از ۱۰ مورد قبول می‌باشد، در نتیجه عدم هم خطی بین متغیرهای تحقیق پذیرفته می‌شود.

جدول (۸): نتایج تخمین مدل رگرسیونی اول

$CASH_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیر	نماد	بتا	تی استودنت	معناداری	تورم واریانس
ضریب ثابت	C	۰	۰		-
دارایی‌های مشهود	TANG	۰	۰		۰
حاشیه سود	PM	۰	۰		۰
رشد درآمد	SG	۰	۰		۰
نوسانات جریانات نقدی	CFV	۰	۰		۰
هزینه‌های تحقیق و توسعه	RD	۰	۰		۰
هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	SGA	۰	۰		۰
اهرم مالی	LEV	۰	۰		۰
تولید ناخالص داخلی	GDP	۰	۰		۰
ضریب تعیین تعدیل‌شده					۰
آماره F					۰
سطح معناداری					۰

۱.۰ یافته‌های مدل رگرسیونی دوم

۱.۱.۰ آزمون چاو و هاسمن

پیش از تخمین مدل رگرسیونی دوم تحقیق، آزمون‌های تشخیصی به‌منظور تعیین معناداری اثرات مقطعی مدل انجام شده است. جدول (۹) یافته‌های مربوط به این آزمون‌ها را نشان می‌دهد.

جدول (۹): نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن

آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه
چاو (F لیمر)	۱۰۰	۱۰۰		پانلی (تابلویی)
هاسمن	۱۰۰	۱۰۰		اثرات ثابت

۲.۱۰. آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

جهت تشخیص وجود خودهمبستگی بین باقیمانده‌ها از آزمون دوربین-واتسون (DW) استفاده شده است. با توجه به اینکه آماره آزمون دوربین-واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ می‌باشد، می‌توان عدم وجود خودهمبستگی بین اجزای خطای مدل را تأیید کرد. همچنین، برای بررسی عدم همسانی واریانس اجزای خطای مدل رگرسیونی از آزمون بروش-پاگان استفاده شده است. با توجه به اینکه سطح معناداری این آزمون کمتر از ۵ درصد باشد، فرض صفر مبنی بر همسانی واریانس پذیرفته نمی‌شود و الگو دارای ناهمسانی واریانس بین مقاطع می‌باشد. خلاصه یافته‌های مربوط به آزمون‌های دوربین-واتسون و بروش-پاگان در جدول (۱۰) آمده است:

جدول (۱۰) نتایج آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

آزمون	آماره آزمون	سطح معناداری
دوربین-واتسون	۱۰۰	-
بروش-پاگان	۱۰۰	-

۳.۱۰. تخمین مدل رگرسیونی دوم

جدول (۱۱) تخمین مدل رگرسیونی دوم را نشان می‌دهد. نتایج به‌دست‌آمده برای مدل رگرسیونی پژوهش نشان می‌دهد مقدار ضریب تعیین تعدیل شده برابر ۰/۷۳ می‌باشد و بدین معنی می‌باشد که قدرت توضیح دهنده و برازش مدل در سطح خوبی قرار دارد. مقدار آماره F برابر ۱۵/۲۴ و مقدار احتمال آن نیز برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد و از آنجایی که مقدار احتمال آن کمتر از ۰/۰۵ است، لذا معنی‌داری مدل تأیید می‌شود. در نهایت هم‌چنین، با توجه به اینکه مقدار تورم واریانس کمتر از ۱۰ مورد قبول می‌باشد، در نتیجه عدم هم خطی بین متغیرهای تحقیق پذیرفته می‌شود. به این ترتیب داریم:

جدول (۱۱): نتایج تخمین مدل رگرسیونی دوم

$PAY_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیر	نماد	بتا	تی استودنت	معناداری	تورم واریانس
ضریب ثابت	C	۱۰۰	۱۰۰		-
دارایی‌های مشهود	TANG	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
حاشیه سود	PM	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
رشد درآمد	SG	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
نوسانات جریانات نقدی	CFV	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
هزینه‌های تحقیق و توسعه	RD	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	SGA	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
اهرم مالی	LEV	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
تولید ناخالص داخلی	GDP	۱۰۰	۱۰۰		۱۰۰
ضریب تعیین تعدیل شده					۱۰۰
آماره F					۱۰۰
سطح معناداری					۱۰۰

۱۱. یافته‌های مدل رگرسیونی سوم

۱.۱۱. آزمون چاو و هاسمن

پیش از تخمین مدل رگرسیونی سوم تحقیق، آزمون‌های تشخیصی به منظور تعیین معناداری اثرات مقطعی مدل انجام شده است. جدول (۱۲) یافته‌های مربوط به این آزمون‌ها را نشان می‌دهد.

جدول (۱۲): نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن

آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه
چاو (F لیمر)	۰.۰۰۰	۳	۰.۰۰۰	پانلی (تابلویی)
هاسمن	۰.۰۰۰	۳	۰.۰۰۰	اثرات ثابت

۲.۱۱. آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

جهت تشخیص وجود خودهمبستگی بین باقیمانده‌ها از آزمون دوربین-واتسون (DW) استفاده شده است. با توجه به اینکه آماره آزمون دوربین-واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ می‌باشد، می‌توان عدم وجود خودهمبستگی بین اجزای خطای مدل را تأیید کرد.

هم‌چنین، برای بررسی عدم همسانی واریانس اجزای خطای مدل رگرسیونی از آزمون بروش-پاگان استفاده شده است. با توجه به اینکه سطح معناداری این آزمون کمتر از ۵ درصد باشد، فرض صفر مبنی بر همسانی واریانس پذیرفته نمی‌شود و الگو دارای ناهمسانی واریانس بین مقاطع می‌باشد. خلاصه یافته‌های مربوط به آزمون‌های دوربین-واتسون و بروش-پاگان در جدول (۱۳) آمده است:

جدول (۱۳): نتایج آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

آزمون	آماره آزمون	سطح معناداری
دوربین-واتسون	۰.۰۰۰	-
بروش-پاگان	۰.۰۰۰	-

۳.۱۱. تخمین مدل رگرسیونی سوم

جدول (۱۴) تخمین مدل رگرسیونی سوم را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده برای مدل رگرسیونی پژوهش نشان می‌دهد مقدار ضریب تعیین تعدیل شده برابر ۰/۵۸ می‌باشد و بدین معنی می‌باشد که قدرت توضیح دهنده و برازش مدل در سطح خوبی قرار دارد. مقدار آماره F برابر ۶/۲۲ و مقدار احتمال آن نیز برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد و از آنجایی که مقدار احتمال آن کمتر از ۰/۰۵ است، لذا معنی داری مدل تأیید می‌شود. در نهایت هم‌چنین، با توجه به اینکه مقدار تورم واریانس کمتر از ۱۰ مورد قبول می‌باشد، در نتیجه عدم هم خطی بین متغیرهای تحقیق پذیرفته می‌شود. به این ترتیب داریم:

جدول (۱۴): نتایج تخمین مدل رگرسیونی سوم

$REC_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیر	نماد	بتا	تی استودنت	معناداری	تورم واریانس
ضریب ثابت	C	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	-	-
دارایی‌های مشهود	TANG	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
حاشیه سود	PM	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
رشد درآمد	SG	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
نوسانات جریان نقدی	CFV	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
هزینه‌های تحقیق و توسعه	RD	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	SGA	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
اهرم مالی	LEV	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
تولید ناخالص داخلی	GDP	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
ضریب تعیین تعدیل شده					۰.۵۸
آماره F					۶.۲۲
سطح معناداری					۰.۰۰۰

۱۲. یافته‌های مدل رگرسیونی چهارم

۱.۱۲. آزمون چاو و هاسمن

پیش از تخمین مدل رگرسیونی چهارم تحقیق، آزمون‌های تشخیصی به منظور تعیین معناداری اثرات مقطعی مدل انجام شده است. جدول (۱۵) یافته‌های مربوط به این آزمون‌ها را نشان می‌دهد.

جدول (۱۵): نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن

آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه
چاو (F لیمر)	۰.۰۰۰۰۰۰	۱	۰.۰۰۰۰۰۰	پانلی (تابلویی)
هاسمن	۰.۰۰۰۰۰۰	۱	۰.۰۰۰۰۰۰	اثرات ثابت

۲.۱۲. آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

جهت تشخیص وجود خودهمبستگی بین باقیمانده‌ها از آزمون دوربین-واتسون (DW) استفاده شده است. با توجه به اینکه آماره آزمون دوربین-واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ می‌باشد، می‌توان عدم وجود خودهمبستگی بین اجزای خطای مدل را تأیید کرد.

هم‌چنین، برای بررسی عدم همسانی واریانس اجزای خطای مدل رگرسیونی از آزمون بروش-پاگان استفاده شده است. با توجه به اینکه سطح معناداری این آزمون کمتر از ۵ درصد باشد، فرض صفر مبنی بر همسانی واریانس پذیرفته نمی‌شود و الگو دارای ناهمسانی واریانس بین مقاطع می‌باشد. خلاصه یافته‌های مربوط به آزمون‌های دوربین-واتسون و بروش-پاگان در جدول (۱۶) آمده است:

جدول (۱۶): نتایج آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

آزمون	آماره آزمون	سطح معناداری
دوربین-واتسون	۰.۰۰۰۰۰۰	-
بروش-پاگان	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰

۳.۱۲. تخمین مدل رگرسیونی چهارم

جدول (۱۷) تخمین مدل رگرسیونی چهارم را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده برای مدل رگرسیونی پژوهش نشان می‌دهد مقدار ضریب تعیین تعدیل شده برابر ۰/۶۴ می‌باشد و بدین معنی می‌باشد که قدرت توضیح دهنده و برازش مدل در سطح خوبی قرار دارد. مقدار آماره F برابر ۸۵/۵۷ و مقدار احتمال آن نیز برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد و از آنجایی که مقدار احتمال آن کمتر از ۰/۰۵ است، لذا معنی داری مدل تأیید می‌شود. در نهایت هم‌چنین، با توجه به اینکه مقدار تورم واریانس کمتر از ۱۰ مورد قبول می‌باشد، در نتیجه عدم هم خطی بین متغیرهای تحقیق پذیرفته می‌شود. به این ترتیب داریم:

جدول (۱۷): نتایج تخمین مدل رگرسیونی چهارم

$CA_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیر	نماد	بتا	تی استودنت	معناداری	تورم واریانس
ضریب ثابت	C	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	-	-
دارایی‌های مشهود	TANG	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
حاشیه سود	PM	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
رشد درآمد	SG	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
نوسانات جریان نقدی	CFV	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
هزینه‌های تحقیق و توسعه	RD	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	SGA	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
اهرم مالی	LEV	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
تولید ناخالص داخلی	GDP	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰
ضریب تعیین تعدیل شده					۰.۰۰۰۰۰۰
آماره F					۰.۰۰۰۰۰۰
سطح معناداری					۰.۰۰۰۰۰۰

۱۳. یافته‌های مدل رگرسیونی پنجم

۱.۱۳. آزمون چاو و هاسمن

پیش از تخمین مدل رگرسیونی پنجم تحقیق، آزمون‌های تشخیصی به منظور تعیین معناداری اثرات مقطعی مدل انجام شده است. جدول (۱۷) یافته‌های مربوط به این آزمون‌ها را نشان می‌دهد.

جدول (۱۵): نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن

آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه
چاو (F لیمر)	۰.۰۰۰	۱	۰.۰۰۰	پانلی (تابلویی)
هاسمن	۰.۰۰۰	۱	۰.۰۰۰	اثرات ثابت

۲.۱۳. آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

جهت تشخیص وجود خودهمبستگی بین باقیمانده‌ها از آزمون دوربین-واتسون (DW) استفاده شده است. با توجه به اینکه آماره آزمون دوربین-واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ می‌باشد، می‌توان عدم وجود خودهمبستگی بین اجزای خطای مدل را تأیید کرد.

هم‌چنین، برای بررسی عدم همسانی واریانس اجزای خطای مدل رگرسیونی از آزمون بروش-پاگان استفاده شده است. با توجه به اینکه سطح معناداری این آزمون کمتر از ۵ درصد باشد، فرض صفر مبنی بر همسانی واریانس پذیرفته نمی‌شود و الگو دارای ناهمسانی واریانس بین مقاطع می‌باشد. خلاصه یافته‌های مربوط به آزمون‌های دوربین-واتسون و بروش-پاگان در جدول (۱۸) آمده است:

جدول (۱۸) نتایج آزمون دوربین-واتسون و بروش-پاگان

آزمون	آماره آزمون	سطح معناداری
دوربین-واتسون	۰.۰۰۰	-
بروش-پاگان	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰

۳.۱۳. تخمین مدل رگرسیونی پنجم

جدول (۱۹) تخمین مدل رگرسیونی پنجم را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده برای مدل رگرسیونی پژوهش نشان می‌دهد مقدار ضریب تعیین تعدیل شده برابر ۰/۶۷ می‌باشد و بدین معنی می‌باشد که قدرت توضیح دهنده‌گی و برازش مدل در سطح خوبی قرار دارد. مقدار آماره F برابر ۱۷۹/۴۹ و مقدار احتمال آن نیز برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد و از آنجایی که مقدار احتمال آن کمتر از ۰/۰۵ است، لذا معنی داری مدل تأیید می‌شود. در نهایت هم‌چنین، با توجه به اینکه مقدار تورم واریانس کمتر از ۱۰ مورد قبول می‌باشد، در نتیجه عدم هم خطی بین متغیرهای تحقیق پذیرفته می‌شود. به این ترتیب داریم:

جدول (۱۹): نتایج تخمین مدل رگرسیونی پنجم

$CD_{it} = \beta_0 + \beta_1 TANG_{it} + \beta_2 PM_{it} + \beta_3 SG_{it} + \beta_4 CFV_{it} + \beta_5 RD_{it} + \beta_6 SGA_{it} + \beta_7 LEV_{it} + \beta_8 GDP_{it} + \varepsilon_{it}$					
متغیر	نماد	بتا	تی استودنت	معناداری	تورم واریانس
ضریب ثابت	C	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	-	-
دارایی‌های مشهود	TANG	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
حاشیه سود	PM	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
رشد درآمد	SG	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
نوسانات جریان نقدی	CFV	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
هزینه‌های تحقیق و توسعه	RD	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	SGA	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
اهرم مالی	LEV	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰

تولید ناخالص داخلی	GDP
ضریب تعیین تعدیل‌شده	
F آماره	
سطح معناداری	

در مجموع نتایج به‌دست‌آمده در این فصل به‌صورت زیر می‌باشد:

جدول (۲۰): خلاصه نتایج سوال‌های پژوهش

سوال	نتیجه	مقایسه با نتایج قبلی
سوال اول	دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، نوسانات جریان‌های نقدی، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و تولید ناخالص داخلی بر وجوه نقد بانک‌ها تأثیر معنادار دارد. رشد درآمد و هزینه‌های تحقیق و توسعه تأثیری بر وجوه نقد بانک‌ها ندارد.	این یافته‌ها سازگار با نتایج پژوهش‌های جمور (۱۳۹۸)، پرتوی و ماتوسک (۲۰۱۸) و چن و همکاران (۲۰۱۷) می‌باشد.
سوال دوم	همه شاخص‌های مالی بر حساب‌های پرداختی بانک‌ها تأثیر معنادار دارد.	
سوال سوم	دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، اهرم مالی، رشد درآمد، هزینه‌های تحقیق و توسعه و تولید ناخالص داخلی بر حساب‌های دریافتی بانک‌ها تأثیر معنادار دارد. نوسانات جریان‌های نقدی و هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، تأثیری بر حساب‌های دریافتی بانک‌ها ندارد.	
سوال چهارم	دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، نوسانات جریان‌های نقدی، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و تولید ناخالص داخلی بر دارایی‌های جاری بانک‌ها تأثیر معنادار دارد. رشد درآمد و هزینه‌های تحقیق و توسعه تأثیری بر دارایی‌های جاری بانک‌ها ندارد.	
سوال پنجم	دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، رشد درآمد، نوسانات جریان‌های نقدی، هزینه‌های تحقیق و توسعه، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری و اهرم مالی بر بدهی‌های جاری بانک‌ها تأثیر معنادار دارد. تولید ناخالص داخلی تأثیری بر بدهی‌های جاری بانک‌ها ندارد.	

۱۴. تحلیل و نتیجه‌گیری

مسئله اصلی موردبررسی در تحقیق حاضر، بررسی تأثیر شاخص‌های مالی بر مدیریت سرمایه در گردش بانک‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. برای این منظور اثر متغیرهای دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، رشد درآمد، نوسانات جریان‌های نقدی، هزینه‌های تحقیق و توسعه، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و رشد تولید ناخالص داخلی بر متغیرهای وجوه نقد، حساب‌های پرداختی، حساب‌های دریافتی، دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری بانک‌ها موردبررسی قرار گرفت. برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از اطلاعات مالی بانک‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی هفت‌ساله بین سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۷ استفاده شده است و نمونه‌هایی متشکل از ۲۱ بانک (در مجموع ۱۴۷ سال-بانک) بوده که پس از اعمال محدودیت‌های موردنظر در این تحقیق انتخاب شده‌اند. پس از اندازه‌گیری متغیرهای تحقیق، از تجزیه و تحلیل رگرسیون چند متغیره برای آزمون فرضیه‌های تحقیق استفاده گردید. آزمون‌ها با استفاده از نرم‌افزار Eviews8 و تکنیک آماری داده‌های پانلی (اثرات ثابت) صورت پذیرفته است. یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که تمامی شاخص‌های مالی مورد بررسی یعنی دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، نوسانات جریان‌های نقدی، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و تولید ناخالص داخلی و رشد درآمد و هزینه‌های تحقیق و توسعه دارای اثر معناداری بر ابعاد مدیریت سرمایه در گردش بانک‌ها یعنی وجوه نقد، حساب‌های پرداختی، حساب‌های دریافتی، دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری بانک‌ها می‌باشد. یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند برای بسیاری از سازمان‌ها، گروه‌ها، افراد و نهادهای فعال در بورس اوراق بهادار تهران دارای اهمیت باشد. به‌طور نمونه بانک مرکزی و سازمان‌های نظارتی می‌توانند با افزایش نظارت بر شاخص‌های مالی به کاهش ریسک‌های بانک کمک نمایند. هم‌چنین، سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گرانی که قصد بررسی شاخص‌های سرمایه در گردش را دارند می‌توانند از نتایج پژوهش حاضر در راستای درک بهتر این روابط بهره‌گیرند. نتایج حاصل از آزمون‌های آماری به شرح زیر می‌باشد.

۱۵. پیشنهادات مربوط به سوال‌های پژوهش

با توجه به مطالعات و یافته‌های پژوهش، پیشنهادات زیر ارائه می‌گردد:

➤ با توجه به نتیجه به‌دست‌آمده برای سوال اول پژوهش پیشنهاد می‌شود بانک مرکزی و سازمان‌های نظارتی دیگر بر دارایی‌های مشهود، حاشیه سود، نوسانات جریان‌های نقدی، هزینه‌های فروش، عمومی و اداری، اهرم مالی و تولید ناخالص داخلی نظارت دقیق‌تری داشته باشند.

- با توجه به نتیجه به دست آمده برای سوال دوم پژوهش پیشنهاد می شود مدیران با افراد و گروه هایی که تمرکز بالایی از سهام را در اختیار دارند تعامل بیشتری داشته باشند و در تصمیم گیری هماهنگی های لازم در جهت توسعه فعالیت بانکها را مبنای کار قرار دهند. استفاده از مشاوره های خارجی نیز می تواند به بهبود کارایی سرمایه در گردش بانکها منجر شود.
- با توجه به نتیجه به دست آمده برای سوال سوم پژوهش پیشنهاد می شود سرمایه گذارانی که قصد سرمایه گذاری و خرید سهام بانکها را دارند، توجه بیشتری به شاخص های سرمایه در گردش و دارایی های مشهود، حاشیه سود، اهرم مالی، رشد درآمد، هزینه های تحقیق و توسعه و تولید ناخالص داخلی داشته باشند.
- با توجه به نتیجه به دست آمده برای سوال چهارم پژوهش پیشنهاد می شود جهت بهبود وضعیت دارایی های جاری بانک ها به متغیرهای دارایی های مشهود و حاشیه سود بانکی توجه بیشتری شود چون دارای ضریب تاثیر بالاتری بودند.
- با توجه به نتیجه به دست آمده برای سوال پنجم پژوهش پیشنهاد می شود تحلیل گران و کلیه استفاده کنندگان صورت های مالی در بورس اوراق بهادار تهران می توانند از نتایج پژوهش حاضر در راستای تحلیل دقیق تر کارایی و عملکرد ساختارهای سرمایه در گردش بانکهای بورسی بهره گیرند.

منابع و مأخذ:

- [۱] اسدی اسدآباد، احمد و چتاک اوغلی، چیدم. (۱۳۹۷). تاثیر سرمایه در گردش بر سودآوری بانک صادرات ایران. سومین کنفرانس بین‌المللی حسابداری، مدیریت و نوآوری در کسب و کار، کرج: دانشگاه جامع علمی کاربردی سازمان همیاری شهرداری ها.
- [۲] بارانی لقب، سکینه و راستین، سید محمود. (۱۳۹۸). عوامل تعیین کننده اعتبارات بانکی در ایران. دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، حسابداری، بانکداری و اقتصاد در افق ایران ۱۴۰۴، مشهد: دانش بنیان داده پرداز آرین.
- [۳] جمعی، حسین. (۱۳۹۵). بررسی وضعیت نقدینگی و سیاست های سرمایه در گردش در شرکت های داروسازی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۷۲. پایان نامه چاپ نشده. دانشگاه اصفهان.
- [۴] جمور، عباس. (۱۳۹۸). بررسی تاثیر اعتبار بانکی بر دارایی های جاری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. کنفرانس بین‌المللی مدیریت، حسابداری، اقتصاد و بانکداری در هزاره سوم، صص ۱-۱۴.
- [۵] رستگار مقدم، مریم؛ فهمیده کار، بهزاد. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط بین مدیریت سرمایه در گردش و عملکرد عملیاتی. نخستین کنفرانس ملی تحقیق و توسعه در مدیریت و اقتصاد مقاومتی، صص ۱-۹.
- [۶] رفیعی، امین و محمدپور، ستار. (۱۳۹۸). تاثیر ریسک های نقدینگی و اعتباری بانکی بر درماندگی مالی بانک های خصوصی. دومین کنفرانس بین‌المللی راهکارهای نوین پژوهشی در مدیریت، حسابداری و اقتصاد، تهران: شرکت همایش آروین البرز.
- [۷] ساعتیان، آرمن؛ حامدی، ارکیده و حسینی دوست، سید احسان. (۱۳۹۸). تاثیر سیاست های پولی بر ریسک پذیری اعتباری در نظام بانکی ایران. پنجمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش در مدیریت، اقتصاد و توسعه، تفلیس - کشور گرجستان: دبیرخانه دائمی کنفرانس.
- [۸] شعبانی، زهرا. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین مدیریت سرمایه در گردش بر سودآوری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. دومین همایش تدبیر مدیریت، حسابداری و اقتصاد در توسعه پایدار، صص ۱-۹.
- [۹] قائدی، شهلا و امیری، علی. (۱۳۹۸). مقایسه تاثیر مدیریت سرمایه در گردش بر سودآوری شرکت ها در صنایع مختلف. ششمین همایش ملی مدیریت و حسابداری ایران، همدان: دبیرخانه دائمی همایش.
- [۱۰] میرعباسی، سید جواد و زمانی فرد، ندا. (۱۳۹۷). بررسی اثر مدیریت سرمایه در گردش بر عملکرد سرمایه گذاری شرکت. کنفرانس ملی رهیافت های نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری، تهران: موسسه آموزش عالی کار واحد خرمدره.
- [11] Chen Chongyang, Robert Kieschnick , (2018). Bank credit and corporate working capital management. The address for the corresponding author was captured as affiliation for all authors. Please check if appropriate. Corfin(2018),
- [12] Godswill, O., Ailemen, I., Osabohien, R., Chisom, N., & Pascal, N. (2018). Working capital management and bank performance: Empirical research of ten deposit money banks in Nigeria. Banks & bank systems, (13, Iss. 2), 49-61.
- [13] Innocent, I. O., Ademola, O. G., & Glory, E. W. (2019). Influence of Bank Credits on the Nigerian Economy. American Economic & Social Review, 5(1), 1-9.
- [14] Khan, N., Akbar, M., & Akbar, A. (2016). Does an optimal working capital exist? The role of financial constraints. Research Journal of Finance and Accounting, 7(9): 131-136.
- [15] Lee, B. (2019). Working capital management and firm's valuation, profitability and risk. International Journal of Managerial Finance.
- [16] Lee, H. L., Vu, K. T., Du, N. K., & Tran, M. D. (2018). Impact of working capital management on financial performance: The case of Vietnam. International Journal of Applied Economics, Finance and Accounting, 3(1), 15-20.
- [17] Mukhtarov, S., Humbatova, S., & Seyfullayev, İ. (2019). The impact of bank credits on non-oil GDP: evidence from Azerbaijan. Banks and Bank Systems, 14(2), 120.
- [18] Mun, S., Jang, S. , (2015). Working capital, cash holding, and profitability of restaurant firms. International Journal of Hospitality Management, 48 1-11.
- [19] Odufuye, B. M. (2017). Bank credits and its impact on Nigerian economy growth. International Journal of Development Strategies in Humanities, Management and Social Sciences, 7(3), 39-52.
- [20] Partovi and Matteus (2018) Review of the efficiency of banks and non operational loans in Turkish banks in the period from 2002 to 2017, International Journal of Auditing, Vol. 17, Issue 1, pp. 38-53.
- [21] Popović, S., Janković, I., & Žaklina, S. (2018). The importance of bank credits for agricultural financing in Serbia. Economics of Agriculture, 65(1), 65-80.
- [22] Ren, T., Liu, N., Yang, H., Xiao, Y., & Hu, Y. (2019). Working capital management and firm performance in China. Asian Review of Accounting.
- [23] Singh, H. P., Kumar, S., & Colombage, S. (2017). Working capital management and firm profitability: a meta-analysis. Qualitative Research in Financial Markets.

- [24] Soykan, M. R., & ulucak, R. (2016). Is There a Non-linear Relationship between Net Trade Cycle and Corporate Performance in Turkey?. *International Business Research*, 6, 95-101.
- [25] Tsuruta, D. (2019). Working capital management during the global financial crisis: Evidence from Japan. *Japan and the World Economy*, 49, 206-219.
- [26] UĞURLU, F. S. (2019). Relationship between Bank credits and Regional growth: the case of Turkey. *Journal of Science and Innovative Technologies*, Baku, Azerbaijan, DOI, 10, 2616-4418.